

Zwolle, 18 december 2015

Provinciale Staten van Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Betreft:

Kaders Revisie Omgevingsvisie,
Themacommissie dd. 06012016.

Geachte leden van Provinciale Staten,

Als meer dan 100 jarige erfgoedvereniging richten wij ons primair op het culturele erfgoed. Wij doen dat binnen het kader van het leefmilieu in brede zin.

Wij zijn verheugd over de resultaten van de in december 2015 gehouden klimaatop en met name het daar overeengekomen klimaatakkoord.

Gelet op dit belang willen wij bij onze activiteiten in de vorm van adviezen en eigen projecten duurzaamheid evenals het beperken van broeikasgassen als belangrijke factoren meewegen.

Vanuit dit vertrekpunt willen wij een drietal punten inbrengen bij de “Revisie Omgevingsvisie” en ingaan op de nieuwe voorstellen zoals verwoord in het Statenvoorstel 2015/853, dd. 02-12-2015.

1 Invoering klimaattoets.

In de omgevingsvisie worden tal van projecten, maatregelen en beleidsaanpassingen mogelijk gemaakt die invloed hebben op het klimaat. Om de integraliteit van de omgevingsvisie te optimaliseren is het aan te bevelen zowel bestaand als nieuw beleid en beleidsherziening te onderwerpen aan een klimaattoets. Hiermee creëert de provincie Overijssel een belangwekkend instrument dat het mogelijk maakt een bijdrage te leveren aan de realisatie van de doelstellingen van het Parijse klimaatakkoord.

2 Agro & Food

Het voorstel houdt in dat er op het gebied van melkveehouderij en intensieve veehouderij geen beperkingen meer worden gesteld. Dat deze nieuwe investeringen op een verantwoorde en op kwalitatief goede wijze zullen plaatsvinden zien wij als een voordeel. Dat dit gepaard gaat met steeds grotere nieuwe stallen zien wij als een nadeel. Doordat bestaande stallen buiten gebruik raken zal de verstening van het platteland blijven toenemen. Dit heeft een ongunstig effect op de kwalitatief hoogwaardige Overijsselse cultuurlandschappen.

Ook zal deze schaalvergroting leiden tot meer verkeersbeweging met steeds grotere vrachtwagens en tractoren. Gevolg is dat het fijnmazige net van landbouw- en zandwegen geasfalteerd en verbreed moet worden. Ook bruggen zullen moeten worden verbreed en versterkt. Deze gevolgen zijn niet in het belang van het huidige beeld van Overijssel als “tuin van Nederland”.

Verder voorzien wij dat het schrappen van de beperkingen voor meer dieren, voor meer aanvoer van “vreten” en voor meer mest zal zorgen.

Een “klimaattoets” kan de consequenties van dit alles in beeld brengen.

3 Energietransitie

Met uw doelstellingen op het gebied van het opwekken van energie met zon en wind is Bond Heemschut het van harte eens. Het bevordert het “fossielvrij” opwekken van energie. Ook de provinciale subsidies om burgerinitiatieven die zon- en windenergie opwekken te belonen verdient waardering.

Waar wij echter moeite mee hebben is het voornemen om geen locatie-eisen te stellen aan het de te plaatsten windmolens. Met een ashoogte van 100 meter en een tiphoogte van 150 meter komen deze

ver boven de boomgrens uit. In open landschap zijn de molens op een afstand van zo'n 10 km duidelijk zichtbaar. O.i. is er bij de plaatsing van windmolen sprake van het creëren van een nieuw landschap.

Het voorstel waarbij clustering van windmolens wordt losgelaten, leidt er toe dat her en der willekeurig in het landschap windmolens komen te staan. De eigenaar, het eigendom bepaalt de locatie. Van landschappelijke inpassing is geen sprake. De effecten van dit beleid zijn in Flevoland te zien. Het toeval wil (nou ja toeval?) dat de provincie Flevoland deze wildgroei wil saneren. Deze provincie heeft sturingsregels in voorbereiding waarbij ze nieuwe windturbines alleen in aangewezen zones toestaat én daarbij eist dat elders solitaire windturbines worden gesaneerd.

De Flevolandse ervaring illustreert hoe een te afstandelijke aanpak van de provincie uit de hand kan lopen.

Bond Heemschut pleit daarom voor een sturende provinciale rol voor de locatiekeuze. Behalve het aangeven van voorkeurszones en het uitsluiten van open cultuurlandschappen evenals beschermde stads- en dorpsgezichten, ligt het voor de hand om de huidige stimulerende regelingen uit te breiden met de coördinatie van burgerinitiatieven, zodat de nieuw te ontwikkelen energiecorporaties zich op daarvoor geschikte plaatsen zullen vestigen. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft aanbevelingen ontwikkeld over plaatsing van windturbines¹. Ook verwijst de RCE naar ervaringen in Drenthe². Ook is Bond Heemschut graag bereid om mee te denken bij de concretisering van de coördinerende rol.

Samenvattend adviseert de Bond Heemschut:

- 1 Een klimaattoets in de Omgevingsvisie op te nemen.***
- 2 Het opheffen van de beperkingen t.a.v. de omvang van weidebedrijven en intensieve veehouderij achterwege te laten of op z'n minst aan een klimaattoets te onderwerpen.***
- 3 Om gelet op de nadelige impact op cultuurlandschappen bij willekeurige plaatsing van nieuwe windturbines, als provincie een instrumentarium te ontwikkelen die burgerinitiatieven kunnen benutten bij het vinden van geschikte locaties voor clusters van windmolens.***

Voorzitter, T. van Dalftsen

Secretaris, Mw. H. de Nekker-van den Berg,

Erfgoedvereniging Bond Heemschut - Overijssel
Haarbeek 16, 8033 BH Zwolle. E.: teamdenekker@ziggo.nl
Informatie: A. Velsink – tel: 038 – 453 8179. E: adriaan.velsink@gmail.com

Ook verzonden aan:
Gedeputeerde Staten van Overijssel.

¹ <http://cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/advies/een-erfgoedvisie-op-windturbines>

² http://cultureelerfgoed.nl/sites/default/files/downloads/onderwerpen/gebiedsvisie_winde_nergje_drenthe.pdf